

Raadsvergadering	<p>Gereviseerde versie:</p> <p>Op verzoek van het domein in de domeinvergadering van 20 september jl. zijn, de gedragscodes en het protocol op een aantal punten bijgewerkt, zijnde:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Uitwerken van het Centraal Meldpunt Bestuurlijke Integriteit (CMBI); 2. Negatieve uitlatingen over ambtenaren; 3. Gelijktrekken van de verschillen tussen de Codes; 4. Toevoegen van de antidraaideurbepaling; 5. Informeren van griffier bij aannahme van uitnodigingen uit hoofde van een andere functie/hoedanigheid. <p>De wijzigingen zijn verwerkt en zichtbaar gemaakt in de betreffende codes en het protocol. In bijlage 6 van dit raadsvoorstel treft u een overzicht aan van de wijzigingen.</p> <p>Raadsvergadering 20 december 2022</p>
Volgnummer	53-2022
Onderwerp	Nieuwe gedragscodes en protocol voor gemeenteraad, college en burgemeester.
Domeinvergadering	Algemene Zaken 13-12-2022
Programmanummer	0 Bestuur en ondersteuning
Registratienummer	2022.12853
Collegevergadering	27-06-2022
Portefeuillehouder	Burgemeester

Organisatieonderdeel	BCCP Bestuurszaken & Ex. Betrek.
Behandelend ambtenaar	P Hermans Telefoonnummer: 043-3504038 Petro.Hermans@maastricht.nl
Bijlagen	bijlage 1 Raadsbesluit; bijlage 2 "Gedragscode gemeenteraad gemeente Maastricht 2022"; bijlage 3 "Gedragscode burgemeester gemeente Maastricht 2022"; bijlage 4 "Gedragscode college gemeente Maastricht 2022"; bijlage 5 "Protocol (mogelijke) integriteitsschendingen gemeente Maastricht 2022" bijlage 6 Overzicht wijzigingen gedragscodes en protocol n.a.v. Domeinvergadering van 20 september jl.

AAN DE GEMEENTERAAD

Samenvatting

Er zijn nieuwe gedragscodes voor de drie bestuursorganen van de gemeente, de raad, de burgemeester en het college, opgesteld alsmede een protocol hoe om te gaan met (mogelijke) integriteitsschendingen. Conform het bepaalde in de gemeentewet stelt de raad deze drie gedragscodes vast en worden deze daardoor aan de raad samen met het protocol ter vaststelling voorgelegd.

Beslispunten

1. De raad stelt de "Gedragscode gemeenteraad gemeente Maastricht 2022" vast;
2. De raad stelt de "Gedragscode burgemeester gemeente Maastricht 2022" vast;

3. De raad stelt de "Gedragscode college gemeente Maastricht 2022" vast;
4. De raad stelt het "Protocol (mogelijke) integriteitsschendingen gemeente Maastricht 2022" vast;
5. De gedragscodes, zoals vastgesteld in 2008 en laatstelijk geëvalueerd in 2014 en in 2017 aangevuld met het document "Normen t.a.v. de omgangsvormen gemeenteraad Maastricht, een nadere invulling van de Gedragscode", per datum inwerkingtreding nieuwe gedragscode, in te trekken.

1. Aanleiding, bevoegdheden en context.

In 2021 heeft de VNG nieuwe modellen voor de gedragscodes opgesteld. Naar aanleiding hiervan en gelet op het reeds eerder opgevatte plan om de huidige gedragscode van de gemeenteraad (voor het laatst geëvalueerd in 2014) te herzien en te combineren met de in 2017 in een apart document opgestelde omgangsvormen voor de gemeenteraad, is gewerkt aan een nieuwe gedragscode voor de drie gemeentelijke bestuursorganen: de raad, het college en de burgemeester. Tevens zijn nieuwe inzichten meegenomen over oneigenlijke beïnvloeding en verstrengeling van belangen, waar de huidige gedragscode onvoldoende in voorziet.

Recent is daar de wens om een protocol uit te werken aan toegevoegd. Dit protocol biedt de burgemeester een uitvoeringskader; het beschrijft de mogelijke stappen bij een (mogelijke) schending van bestuurlijke integriteit.

In 2021 is samen met de raadsgriffie een nieuw concept gedragscode voor de raad opgesteld. Dit concept is begin 2022 besproken in het presidium en akkoord bevonden. Dit geldt ook voor het idee om een protocol te ontwikkelen. In het verlengde van dit nieuwe concept zijn ook nieuwe gedragscodes voor het college en de burgemeester opgesteld. Gelet op de eenduidigheid worden de drie gedragscodes gezamenlijk in procedure gebracht.

De concept gedragscodes en het protocol zijn 20 september jl. behandeld in de Domeinvergadering AZ. Het domein heeft ten aanzien van vijf punten verzocht om de betreffende stukken te wijzigen. Dit is conform het verzoek gebeurd. Een overzicht van de wijze waarop dit is gebeurd is opgenomen in bijlage 6 van dit raadsvoorstel.

Voorafgaand aan het ontwikkelen van deze documenten zijn er een aantal uitgangspunten geformuleerd:

1. Het nieuwe VNG-model hanteren,
2. Bij de tijd maken,
3. Vereenvoudigen,
4. Eventueel “Maastrichtse zaken” toevoegen,
5. Gedragscode en uitvoeringsprotocol als samenwerkend geheel,
6. Samenwerking en afstemming in relatie tot de drie gedragscodes.

Met de voorliggende concept gedragscodes zijn de uitgangspunten ingevuld.

De concepten zijn een actualisatie van de huidige gedragscode, met daarin opgenomen het document “Normen t.a.v. de omgangsvormen” (maart 2017) en waarbij gebruik is gemaakt van het nieuwe VNG-model. Ook is geput uit diverse voorbeelden van andere gemeenten, met name Eindhoven. Hierdoor zijn de gedragscodes praktisch en eenvoudig uitgewerkt via voorbeelden en beter leesbaar gemaakt door minder juridische termen te gebruiken. Verder is het document “Normen t.a.v. omgangsvormen” in de nieuwe gedragscode verwerkt. Er is dus geen sprake meer van een aparte bijlage. Dit komt de leesbaarheid en het gebruik ten goede.

De concept gedragscode heeft (nagenoeg) dezelfde opbouw als de huidige gedragscode en het VNG-model.

Verschillen tussen de huidige gedragscode, de modelgedragscode en de nu voorliggende concept gedragscode.

Algemeen:

Het model is zeer beknopt, in 6 artikelen met een verwijzing naar de wettelijke grondslag wordt de gedragscode voor de gemeenteraad weergegeven. Het model oogt daardoor juridisch en zakelijk en mist beleving.

Door in de tekst bepalingen meer uit te schrijven en te voorzien van een toelichting en praktijkvoorbeelden beoogt het concept een betere beleving en verinnerlijking te activeren bij de raadsleden en bestuurders ten opzichte van het model en zijn ze beter te begrijpen voor de burgers.

Verder is ervoor gekozen om er een handzaam geheel van te maken door zoveel als mogelijk in de tekst van de conceptcode op te nemen en zo min mogelijk te verwijzen naar bijlagen.

Verschillen:

Deze concept gedragscode is evenals de huidige Maastrichtse gedragscode strenger dan de modelgedragscode door ook te verplichten om de schijn van belangenverstrengeling en corruptie tegen te gaan.

Nieuw zijn de bepalingen voor het college en de burgemeester met betrekking tot de uitsluitingstermijn van één jaar in de zogenaamde “anti-draaideurclausule” (art. 2.9) alsmede de bepaling over het gebruik van, tijdens het ambt verkregen, niet openbare informatie na het aftreden (art. 5.4).

Artikel 4.2 van het model bepaalt dat er een verplichting is om deelname aan een excursie e.d. op kosten van anderen binnen een week kenbaar te maken en te registreren. Deze bepaling is niet overgenomen voor de raad en in deze lijn ook niet voor het college en de burgemeester. In artikel 2.6 (en artikel 3.7 voor college en burgemeester) van het concept voor de raad is ervoor gekozen om de verantwoording van activiteiten die tot de uitoefening van bestuurswerk horen bij de betreffende bestuurder te laten.

Artikel 4.3 van het model: in artikel 2.7 (en artikel 3.8 voor college en burgemeester) van het concept voor de raad is ervoor gekozen om indien reis- en verblijfkosten door anderen dan de gemeente worden betaald, de invitatie vooraf in het presidium (resp. college) wordt besproken. Hier wordt afgeweken van het model dat een melding na terugkeer wenst.

In artikel 6 van het model staat de restrictie om bij een integriteitsschending, bij het inschakelen van een extern bureau, alleen te mogen kiezen voor een gecertificeerd bureau. Deze restrictie is in het concept niet overgenomen omdat er redenen kunnen zijn om wel gebruik te maken van gekwalificeerde maar niet gecertificeerde externe deskundigen.

Protocol (mogelijke) integriteitsschendingen gemeente Maastricht 2022.

Het “Protocol (mogelijke) integriteitsschendingen Maastricht 2022” is nieuw en geeft met name de burgemeester meer houvast en handelingsperspectief wanneer een vermoeden van een

integriteitsschending wordt gemeld. Het protocol beschrijft de mogelijke stappen bij een (mogelijke) schending van bestuurlijke integriteit.

De integriteitsmelding wordt gericht aan de burgemeester. De afwikkeling kan lopen via het centraal meldpunt bestuurlijke integriteit (het CMBI). Het CMBI is het (vertrouwelijke) meldpunt voor signalen van (mogelijke) integriteitsschendingen over en door leden van de gemeenteraad, leden van het college of de burgemeester. In het belang van zorgvuldigheid en vertrouwelijkheid is het belangrijk dat de burgemeester vanuit een centraal punt wordt ondersteund. **Ten aanzien van de gemeenteraad, de burgerleden en de burgemeester zal de griffier deze rol van CMBI vervullen. Ten aanzien van bestuurlijke integriteits-vraagstukken wordt de burgemeester ondersteund vanuit de afdeling Bestuurszaken en Externe Betrekkingen door de coördinator bestuurlijke integriteit. Ten aanzien van de wethouders zal deze de rol van CMBI vervullen.**

In het protocol staat beschreven bij welke stappen het CMBI een rol heeft. Voor de inhoud van het protocol en het stappenplan wordt verwezen naar bijlage 5.

Weerbaar bestuur

In het verbeteren van de weerbaarheid van het lokale bestuur tegen risico's op het gebied van integriteit, agressie en ondermijning, is deze actualisering van de gedragscodes een eerste stap. Hierna volgen het opstellen van een agressieprotocol met een normkader hoe om te gaan met agressie en geweld en het sensibiliseren van het risico voor ondermijning mede door het netwerkbewustzijn te vergroten.

2. Gewenste situatie.

Het vaststellen van de drie nieuwe gedragscodes alsmede het protocol hoe om te gaan met (mogelijke) integriteitsschendingen. Het vaststellen is de eerste stap. Het is belangrijk regelmatig over integriteit te spreken en casuïstiek te delen. Daarom is dit opgenomen in het ontwikkelprogramma van de raad.

Indicatoren.

Het bevorderen van de bestuurlijke integriteit.

3. Argumenten.

N.v.t.

4. Alternatieven.

N.v.t.

5. Financiën.

N.v.t.

6. Vervolg.

Per code is opgenomen dat deze één keer per twee jaar wordt geëvalueerd. De burgemeester draagt er zorg voor dat alle evaluaties integraal aan de raad worden voorgelegd.

7. Participatie

N.v.t.

Burgemeester en Wethouders van Maastricht,

De Secretaris,

G.J.C. Kusters

De Burgemeester,

J.M. Penn-te Strake

Raadsvoorstel

Bijlage 1.

DE RAAD DER GEMEENTE MAASTRICHT,

gezien het voorstel van Burgemeester en Wethouders d.d.27 juni 2022, organisatieonderdeel BCCP Bestuurszaken & Ex. Betrek., no 2022.12853;

gelet op het bepaalde in artikel 15, lid 3, 41c, lid 2 en 69, lid 2 van de Gemeentewet stelt de raad onder intrekking van de huidige gedragscode de nieuwe gedragscodes alsmede het protocol voor zowel de raad, het college als de burgemeester vast.

BESLUIT:

1. De raad stelt de "Gedragscode gemeenteraad gemeente Maastricht 2022" vast met dien verstande dat:
  - a) De meldingsplicht zoals geformuleerd in artikel 2.5 van de gedragscode vanaf de zin 'Uitnodigingen die men, naast raadslid, ook ontvangt uit hoofde van een andere functie..' wordt geschrapt en
  - b) Bij de toelichting op artikel 3 van de gedragscode de woorden 'voor privé- of' worden geschrapt;
2. De raad stelt de "Gedragscode college gemeente Maastricht 2022" vast;
3. De raad stelt de "Gedragscode burgemeester gemeente Maastricht 2022" vast;
4. De raad stelt het "Protocol (mogelijke) integriteitsschendingen gemeente Maastricht 2022" vast met dien verstande dat bij punt 3 van het protocol integriteitsmeldingen wordt toegevoegd dat wanneer er een integriteitsvraagstuk bij de griffier wordt voorgelegd deze de melder twee vragen voorlegt:
  1. Wilt u hier een melding van maken?
  2. Weet u welke procedure er nu in gang wordt gezet?

5. De gedragscodes, zoals vastgesteld in 2008 en laatstelijk geëvalueerd in 2014 en in 2017 aangevuld met het document “Normen t.a.v. de omgangsvormen gemeenteraad Maastricht, een nadere invulling van de Gedragscode”, per datum inwerkingtreding nieuwe gedragscode, in te trekken.

Aldus besloten door de raad der gemeente Maastricht in zijn openbare vergadering van 20 december 2022.

de griffier,

de voorzitter,

Raadsbesluit

Besluit:

Amendement CDA – Gedragscode en protocol integriteitsmeldingen

Voor amendement stemmen 28 leden: dhr. Steijns (SPM), dhr. Boelen (SPM), mw. Makatita-Hendrix (SPM), dhr. Willems, (SPM), mw. Demas (D66), mw. El Fassih (D66), dhr. Gardien (D66), dhr. Jongen (D66), dhr. Beckers (CDA), dhr. Brull (CDA), dhr. Janssen (CDA), mw. Slangen (PvdA), dhr. Borgignons (PvdA), dhr. Redmeijer (PvdA), mw. Meese (Partij Veilig Maastricht), dhr. Garnier (Partij Veilig Maastricht), dhr. Smeets (Partij Veilig Maastricht), dhr. Noteborn (VVD), dhr. Van Heertum (VVD), dhr. Verkoijen (VVD), dhr. Vaessen (PvdD), mw. Hendrickx (PvdD), dhr. Ortjens (Volt), dhr. Den Heijer (Volt), dhr. Betsch (PVV), dhr. Van Est (50PLUS), dhr. Gorren (SAB) en dhr. Van Rooij (M:OED).

Tegen het amendement 6 leden: dhr. Mülders (GroenLinks), dhr. Van der Gugten (GroenLinks), mw. Lucas (GroenLinks), mw. Rekko (GroenLinks), dhr. Van Gelooven (SP) en mw. Blom (SP)

Daarmee is het amendement aangenomen met 28 stemmen voor en 6 stemmen tegen.

Raadsvoorstel Gedragscode raad, burgemeester en college en protocol

Voor het raadsvoorstel stemmen 34 leden: dhr. Steijns (SPM), dhr. Boelen (SPM), mw. Makatita-Hendrix (SPM), dhr. Willems, (SPM), dhr. Mülders (GroenLinks), dhr. Van der Gugten (GroenLinks), mw. Lucas (GroenLinks), mw. Rekko (GroenLinks), mw. Demas (D66), mw. El Fassih (D66), dhr. Gardien (D66), dhr. Jongen (D66), dhr. Beckers (CDA), dhr. Brull (CDA), dhr. Janssen (CDA), mw. Slangen (PvdA), dhr. Borgignons (PvdA), dhr. Redmeijer (PvdA), mw. Meese (Partij Veilig Maastricht), dhr. Garnier (Partij Veilig Maastricht), dhr. Smeets (Partij Veilig Maastricht), dhr. Noteborn (VVD), dhr. Van Heertum (VVD), dhr. Verkoijen (VVD), dhr. Vaessen (PvdD), mw. Hendrickx (PvdD), dhr. Ortjens (Volt), dhr. Den Heijer (Volt), dhr. Van Gelooven (SP), mw. Blom (SP), dhr. Betsch (PVV), dhr. Van Est (50PLUS), dhr. Gorren (SAB) en dhr. Van Rooij (M:OED).

Tegen het raadsvoorstel stemmen 0 leden.

Daarmee is het raadsvoorstel aangenomen met 34 stemmen voor en 0 stemmen tegen.